

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Костіна А.О.

Науковий керівник – Власенко Н.М., канд. екон. наук, доцент

Україна, будучи унікальною країною з унікальним природно-кліматичним потенціалом, в перспективі має всі ресурси для підвищення конкурентоздатності економіки на основі використання її культурно-природничих можливостей. Але щоб задовольнити всі потреби туриста, відпочиваючого, бізнесмена, потрібно забезпечити комфортність його проживання, високу якість обслуговування, тобто створити атмосферу гостинності. Це можливо лише на основі статистичного аналізу розвитку підприємств готельного господарства, оцінювання особливостей функціонування готельних підприємств, визначення тенденції їх розвитку на майбутнє.

На даному етапі розвитку готельне господарство передбачає надання послуг з розміщення, харчування та обслуговування, тобто представляє собою комплекс заходів по задоволенню потреб споживачів, забезпечуючи при цьому комфортність перебування гостей. Головною метою діяльності підприємств готельного господарства є надання бездоганного обслуговування. Для досягнення своєї мети підприємства готельного господарства мають поставити перед собою та вирішити наступні завдання:

- прагнути до досконалості, впроваджуючи новітні технології з надання готельних послуг та ведення готельної діяльності (в тому числі з енергозбереження), а також нестандартні підходи для найкращого задоволення потреб споживачів і ефективнішої роботи персоналу;
- створити атмосферу гостинності, орієнтуючись на потреби та комфортність перебування гостей;
- наближати надання послуг та ведення діяльності до міжнародних стандартів;
- дотримуватись оптимального співвідношення «ціна – якість»;
- турбуватись про довкілля та його збереження тощо.

«В даний час світове готельне господарство нараховує близько 350 тис. комфортабельних готелів, що мають більш, ніж 14 млн. номерів (26 млн. місць), – вказують Л. В. Овчаренко та А. В. Овчаренко. – При цьому кількість номерів за останні 20 років щорічно в середньому збільшується на 3-4 %, що свідчить про значну динаміку зростання засобів розміщення туристів» [2, с. 121].

За 2014 р. готельне господарство України нараховувало 2 644 готелі та аналогічних засобів розміщення, з яких готелі складали

1 523 одиниці (57,6%). Номерний фонд готельного господарства за 2014 р. складав 69 237 номерів, житлова площа якого нараховувала 1 604,8 тис. кв. м, де було розташовано 135 518 місць, в яких було розміщено 3 814 201 особа та отримано доходу від надання готельних послуг на 3 404 439 тис. грн. [1].

Найбільше підприємств готельного господарства знаходиться у Львівській (0,33%), Одеській (8,89%), Закарпатській (8,86%), Івано-Франківській (8,08%) областях та м. Київ (5,94%). Найменше готельних підприємств розташовано в Луганській області: 0,49% від загальної кількості готелів та аналогічних засобів розміщення [3].

Суттєву конкуренцію підприємствам готельного господарства, у т. ч. великим готелям, створюють фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які переважно утримують невеличкі готелі та є власниками приватних будинків і квартир. Вони пропонують відвідувачам повний спектр основних та додаткових готельних послуг при значно нижчій їхній вартості. Питома вага таких підприємств у 2014 р. складала майже 59%.

Серед тенденцій розвитку готельного господарства у світі слід відмітити тенденцію утворення міжнародних готельних ланцюгів (об'єднання готелів, що мають централізоване управління та утворюють єдиний господарський комплекс). Така ситуація є позитивною для готельного господарства країни загалом з точки зору корпоративного регулювання якості готельних послуг, знання клієнтурою бренду готелю, проте недоліками утворення таких ланцюгів є зниження конкурентоздатності невеликих готельних закладів, що функціонують у певному регіоні.

В Україні до готельних ланцюгів входять в здебільшого п'яти- та чотирьохзіркові готелі, які розташовані у великих містах, що є економічно та фінансово вигідним, оскільки є центром розвитку бізнес-проектів та бізнес-зустрічей.

Аналізуючи тенденцію розвитку готельного господарства України, можна відзначити, що конкурентоздатність вітчизняних підприємств готельного господарства з року в рік знижується порівняно з європейськими та азіатськими підприємствами туристичних та рекреаційних зон. Це спричинено рядом факторів, зокрема політичного та економічного характеру, та вимагає адаптації існуючих управлінських механізмів діяльності таких підприємств, з одного боку, до потреб ринку послуг з тимчасового розміщування та харчування серед населення України та зарубіжних туристів, з іншого, підвищення ефективності господарської діяльності самих підприємств як самостійних господарських одиниць.

Проведений аналіз динаміки кількості готелів в Україні та світі, а також тенденції зміни готельного фонду дозволяє зробити висновок, що дана галузь економічної діяльності є перспективною сферою капіталовкладень, оскільки розвивається достатньо швидкими темпами, зумовлює рівень зайнятості у відповідних регіонах, створює матеріальну базу для розвитку туризму. Але в останні роки підприємства готельного господарства розвиваються в негативних умовах, зокрема нестабільної економіко-політичної ситуації країни, що призводить до зниження туристичної та бізнес-активності, дефіциту фінансування, відсутності привабливих для будівництва готельних комплексів земельних ділянок, довгої окупності таких проектів тощо.

Поліпшенню ситуації, на нашу думку, сприятиме розробка програми розвитку готельного та туристичного бізнесу, пошук фінансових джерел та створення сприятливого інвестиційного клімату.

1. Колективні засоби розміщування: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/tur/zr_u.html.

2. Остапенко Я.О. Статистичний аналіз підприємств готельного господарства та прогнозування його розвитку / Я.О. Остапенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 1216-1221.

РЕКРЕАЦІЙНО-ВИРОБНИЧА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Кукса Т.А.

Науковий керівник – Влащенко Н.М., канд. екон. наук, доцент

У світовій ринковій економіці останнім часом все більшого значення набуває ринок рекреаційних послуг, що являє собою складну систему, основним завданням якої є задоволення рекреаційних потреб населення. Основу ринку рекреаційних послуг формує велика та швидкозростаюча частина світового господарства – рекреаційна сфера. Особливу роль в якій відіграє найважливіша підсистема, а саме рекреаційна інфраструктура. В умовах ринкової економіки та конкуренції успішна діяльність рекреаційної індустрії можлива лише за умови достатньо розвиненої інфраструктури.

Саме формування всіх умов для ефективної роботи у сфері рекреації саморегулюючих механізмів, розвиток яких потребує об'єднання зусиль всіх учасників системи обслуговування – перевізників, підприємств розміщення, організацій дозвілля, відповідних державних служб і відомств у єдиний технологічний комплекс, здатний забезпечити надання надійного і якісного сервісу.